

**Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології**

**Національний центр судових експертиз при
Міністерстві юстиції Республіки Молдова
Одеський науково-дослідний інститут судових
експертиз Міністерства юстиції України**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА»

27 листопада 2025 року, місто Одеса

**EXPERT SUPPORT IN THE INVESTIGATION OF
ORGANIZED CRIME:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND NATIONAL
PRACTICE**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

27 November 2025

*Odesa
2025*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 9 від 24 листопада 2025 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №9 від 1 грудня 2025 року)*

Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 27 листоп. 2025 р. / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, Д. Колодін, А. Колодіна, Л. Аркуша та ін.]; Нац. ун-т Одеськ. юрид. акад. кафедра криміналістики, суд. експертиз та поліграф.; Нац. центр суд. експерт. при Міністер. юстиц. Респуб. Молдова; Одеськ. Наук.-дослідн. ін-т суд. експер. Міністер. юстиції України. Одеса: НУ «ОЮА», 2025. 450 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», в якій взяло участь понад 100 науковців і практиків з України та інших держав Європи. Представлено актуальні дослідження обговорень таких наукових і практичних проблем, як: експертне забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань та експертне забезпечення розслідування організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародна співпраця у сфері експертного забезпечення протидії організованої злочинності: досвід та практика; інформаційне забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинною діяльністю; інноваційні технології та сучасні методи розслідування у протидії організованій злочинності; кримінально-правові, кримінально-процесуальні та кримінологічні проблеми забезпечення протидії організованій злочинності.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та високий рівень академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2025
© Автори статей, 2025

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 9, November 24, 2025)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 9, December 1, 2025)*

Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 27 November 2025) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, D. Kolodin, A. Kolodina, L. Arkusha et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. Odesa:NU«OLA», 2025. 450 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice», which brought together over 100 scholars and practitioners from Ukraine and other European countries. The materials address urgent scientific and practical issues, such as expert support for combating specific types of organized crime; the use of specialized knowledge and expert support for investigating organized crime during armed conflict; international cooperation in forensic support for combating organized crime; information support for law enforcement in countering organized criminal activity; innovative technologies and modern investigative methods; and criminal law, criminal procedure, and criminological issues in ensuring effective counteraction to organized crime.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions, and strong adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations, and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2025
© Authors of articles, 2025

Анна ПРИХОДЬКО

РОЗСЛІДУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЗЛОЧИНІВ, ЗУМОВЛЕНИХ КОНФЛІКТОМ: ВИМІР
СУЧАСНИХ СТАНДАРТІВ ООН.....264

Олена САМОЙЛЕНКО

ДО ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КООПЕРАЦІЇ У СФЕРІ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ.....268

Максим СМІРНОВ

ПЕРЕДАЧА ОСОБИ ДО МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ В СИСТЕМІ
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПРОТИДІЇ МІЖНАРОДНИМ
ЗЛОЧИНАМ.....272

Валерій ШЕПІТЬКО, Михайло ШЕПІТЬКО

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗДІЙСНЕННЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ
ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ.....276

Секція 4

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У
БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ.....282**

Сергій АЛБУЛ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ, ПОВ'ЯЗАНОЮ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ЗБРОЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ.....282

Лариса БЄЛІК

ІНФОРМАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В КРИМІНАЛІСТИЦІ:
КОНЦЕПТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ.....287

Сергій КІЛІМІЧЕНКО

ВИЯВЛЕННІ НЕГАТИВНИХ ОБСТАВИН ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ МІСЦЯ
ПОДІЇ.....290

Андрій КУБАЄНКО

ADAPTIVE HYBRID POLICING MODEL (АНРМ) ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ
СТАНДАРТ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННИЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ.....294

Олександр ПОДОБНИЙ

КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ.....298

Валерій ТІЩЕНКО

КРИМІНАЛЬНА СИТУАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ПІЗНАННЯ У РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ.....303

Смирнов Максим

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального процесу

Національного університету «Одеська юридична академія»,

м. Одеса, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4563-5902>

електронна адреса: smirnov_maksim@ukr.net

ПЕРЕДАЧА ОСОБИ ДО МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПРОТИДІЇ МІЖНАРОДНИМ ЗЛОЧИНАМ

У тезах розглянуто етапи передачі особи до Міжнародного кримінального суду та сформульовані недоліки, що створюють ризики для швидкого та належного виконання передачі особи до Міжнародного кримінального суду та можуть порушувати права осіб, до яких застосовується зазначена процедура.

Акцентована увага на тому, що статті Кримінального процесуального кодексу України, які забезпечують правову основу для виконання прохань Міжнародного кримінального суду про передачу особи потребують вдосконалення.

Ключові слова: найтяжчі міжнародні злочини, злочин геноциду, злочини проти людяності, воєнні злочини, злочин агресії, Римський статут, Міжнародний кримінальний суд, передача особи.

Smyrnov Maksym

Candidate of Law, Associate Professor of the Department of Criminal Procedure,

National University «Odesa Law Academy», Odesa, Ukraine

TRANSFER OF A PERSON TO THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT IN THE SYSTEM OF INTERNATIONAL COOPERATION IN COMBATING INTERNATIONAL CRIMES

The theses consider the stages of the transfer of a person to the International Criminal Court and formulate shortcomings that create risks for the rapid and proper implementation of the transfer of a person to the International Criminal Court and may violate the rights of persons to whom the specified procedure is applied.

The emphasis is on the fact that the articles of the Criminal Procedure Code of Ukraine, which provide the legal basis for the execution of requests from the International Criminal Court for the transfer of a person, need to be improved.

Key words: the most serious international crimes, the crime of genocide, crimes against humanity, war crimes, the crime of aggression, the Rome Statute, the International Criminal Court, the transfer of a person.

Section 3. International cooperation in the field of expert provision: experience and national practice

Відповідно до ч. 1 ст. 617 КПК метою співробітництва з Міжнародним кримінальним судом (далі – МКС) є сприяння у притягненні до кримінальної відповідальності та покаранні осіб, які вчинили злочини, що підпадають під юрисдикцію МКС. Використання словосполучення «сприяння у притягненні до кримінальної відповідальності та покаранні осіб» говорить про те, що пріоритет кримінального переслідування за найтяжчі злочини належить саме державам, а МКС лише доповнює повноваження держав у їх діяльності.

Порядок виконання прохання МКС про арешт і передачу особи, передбачений ст. 631 КПК та ст.ст. 59, 91 Римського статуту Міжнародного кримінального суду (далі – РС). Зазначені статті забезпечують правову основу для виконання прохань МКС про арешт і передачу особи, проте між ними є певні відмінності щодо регулювання зазначеного порядку.

Аналіз Розділу IX² Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) «Особливості співробітництва з Міжнародним кримінальним судом» дозволяє нам зробити висновок про наявність послідовних *етапів передачі особи до Міжнародного кримінального суду* (далі – МКС), зокрема:

Перший етап – затримання особи. На підставі того, що особа розшукується МКС або на підставі прохання МКС про тимчасовий арешт або про арешт і передачу, компетентні органи України здійснюють затримання такої особи. Після затримання особа повинна бути доставлена до суду для розгляду питання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (тимчасового арешту).

Другий етап – тимчасовий арешт. Після затримання на прохання МКС про тимчасовий арешт до особи застосовується запобіжний захід у вигляді тримання під вартою (тимчасовий арешт) до шістдесяти діб. Протягом цього періоду до центрального органу України має надійти прохання МКС про арешт і передачу особи. Відповідно до ч. 2 ст. 92 Римського статуту Міжнародного кримінального суду (далі – РС) прохання про тимчасовий арешт містить заяву про те, що прохання про передачу розшукуваної особи буде надіслано пізніше. Також протягом терміну тимчасового арешту можуть проводитися необхідні судові процедури.

Третій етап – виконання прохання про арешт та передачу. Після тимчасового арешту, застосованого відповідно до ст. 629 КПК та ст. 92 РС, МКС у найкоротші терміни має направити прохання про арешт і передачу особи разом із відповідними документами, передбаченими ст. 91 РС. Після надходження прохання МКС про арешт і передачу особи за дорученням центрального органу України прокурор звертається до слідчого судді з клопотанням про застосування до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до її фактичної передачі та про передачу до МКС на виконання виданого МКС ордеру на арешт або вироку про призначення покарання у виді позбавлення волі.

Четвертий етап – фактична передача особи до МКС. Центральний орган України організовує передачу особи до МКС на виконання прохання МКС про

арешт і передачу після набрання законної сили ухвалою суду. Фактична передача особи до МКС здійснюється у спосіб та строки, узгоджені центральним органом України та МКС.

Виходячи з етапів передачі особи до МКС, ст. 633 КПК регламентує його заключний етап, а саме, організацію та порядок фактичної передачі особи до МКС. Відповідно до цього порядку, центральний орган України організовує передачу особи до МКС на виконання прохання МКС про арешт і передачу після набрання законної сили ухвалою суду.

Відповідно до ч. 8 ст. 631 КПК ухвала слідчого судді про застосування до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до її фактичної передачі та про передачу особи до МКС на виконання прохання МКС про арешт і передачу особи може бути оскаржена в апеляційному порядку особою, стосовно якої надійшло прохання МКС про арешт і передачу, її захисником чи законним представником, прокурором. Тільки після завершення процедури апеляційного оскарження і набрання законної сили ухвалою суду, постановленою відповідно до п. 1 ч. 6 ст. 631 КПК, центральний орган України організовує передачу особи до МКС.

Лише після цього центральний орган України може розпочати фактичну передачу особи до МКС, яка здійснюється у спосіб та строки, узгоджені центральним органом України та МКС.

Центральний орган України може відкласти фактичну передачу такої особи на строк, узгоджений з МКС, якщо стосовно особи на території України здійснюється кримінальне провадження або вона відбуває покарання за інший злочин, ніж той, якого стосується прохання МКС про арешт і передачу.

Таке повноваження центрального органу України щодо можливості відкласти фактичну передачу передбачено також п. 1 ч. 3 ст. 621 КПК, в якій зазначається, що у разі якщо негайне виконання прохання перешкоджає досудовому розслідуванню або судовому розгляду в Україні іншої справи, ніж та, якої стосується прохання, центральний орган України може відкласти виконання прохання МКС на строк, погоджений з МКС.

Можливість відстрочки виконання прохання МКС у зв'язку зі здійснюваним розслідуванням або судовим переслідуванням у запитуваній державі передбачає ст. 94 РС. Так, якщо негайне виконання прохання перешкоджає здійснюваному розслідуванню або кримінальному переслідуванню у справі, іншій, ніж та справа, якої стосується прохання, запитувана держава може відстрочити виконання цього прохання на строк, погоджений із МКС.

Крім цього, ч. 4 ст. 89 РС зазначає, якщо щодо особи здійснюється кримінальне провадження або вона відбуває покарання у запитуваній державі за злочин, інший, ніж той, у зв'язку з яким запитується передача до МКС, запитувана держава після прийняття свого рішення про задоволення прохання консультується із МКС.

Section 3. International cooperation in the field of expert provision: experience and national practice

Передбачений ст. 633 КПК порядок організації передачі особи до МКС має певні недоліки, що створюють ризики для швидкого та належного виконання передачі особи до МКС та можуть порушувати права осіб, до яких застосовується зазначена процедура, зокрема:

1) *Невизначеність процедури передачі особи.* Стаття 633 КПК не визначає конкретний механізм передачі особи, залишаючи це питання для узгодження між центральним органом України та МКС, що може призвести до правових та організаційних перешкоди, особливо в ситуації непорозуміння між сторонами щодо деталей процедури передачі особи, таких як, місце, час, умови перевезення. Відсутність чітко визначеного механізму передачі особи залишає широкий простір для тлумачення та можливих суперечок між центральним органом України та МКС.

2) *Невизначеність строків передачі особи.* У ч. 2 ст. 633 КПК зазначається, що строки фактичної передачі особи до МКС узгоджуються центральним органом України та МКС. Відсутність передбаченого строку, в межах якого центральний орган України та МКС повинні дійти згоди може призвести до затримки у передачі особи. Таке положення також не буде сприяти швидкому виконанню прохання.

3) *Невизначеність строку відкладання передачі особи.* Частина 3 ст. 633 КПК дозволяє відкласти передачу особи, якщо щодо неї ведеться кримінальне провадження або вона відбуває покарання за інший злочин, ніж той, якого стосується прохання МКС але не визначає максимального строку на якій можна відкласти передачу особи. Зазначене положення хоча і захищає національні інтереси України, проте може призвести до затягування фактичну передачу особи до МКС на невизначений час.

Зазначена та інші статті забезпечують правову основу для виконання прохань МКС про передачу особи, проте вони потребують додаткового законодавчого врегулювання.

Перелік використаних джерел:

1. Римський Статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 року. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text.